

80/2122
INDO-CHINOIS
1845
1211

HỮU NHỨT

TUỒNG HẠT CẢI-LƯƠNG

MỖI CUỐN GIÁ : 0\$60

DUYÊN-CHI TÌNH-EM

Là một hồn tuồng hay nhứt
của gánh **PHƯỚC-CƯỜNG** đã diễn
đều được công-chúng hoang-nghinh

Nay đem ra diễn để hiển chư vị độc giả mua coi cho biết.

PHU-THÊ NGŨ-LUẬN là một bộ sách rất hay

MUA SĨ DO NƠI : **PHẠM-DÌNH-KHƯƠNG**

Cùng nhau Chị trước em sau,
Để huê đạo cảnh êm đềm chơi Xuân.

đây là lúc Xuân-Lang và Thu-Cúc đi dạo chơi kể gặp Công-tử
tên là Đồ-ngọc-Hòa và Quan Lương-Y tên là Trần-xuân-Ba
hai bên đưa tình cùng nhau.

8° Indochine Préca 4729

137012
Paris le 5 Avril 1932
Mme Mlle
Imp. L. G. LUB

Env. par : *Pham Dieth - Khieu*

3 rec. sur : *de l'Imprimerie*

TUỒNG HÁT CẢI LƯƠNG

DUYÊN CHI TÌNH EM

Màng thứ nhứt

Lương-Y và Công-lữ vô uổng rượu

17/8/81

QUÁN NÓI: Như tôi là bời, lúc thơ ầu học hành chẳng cố, cho nên khi trưởng thành kinh sử chẳng thông, túng thế phải ra công, tùy thời mà bán quán, nói cho phải quán như ai thời không biết, chớ quán như tôi đây, 1 năm chẳng đầy 12 tháng, 1 tháng không đủ mấy mươi ngày, khách từ phương lui tới hoài hoài, người bôn xư vào ra mãi mãi, đều đến nhà chơi, chớ không ăn uống xu nào, vì vậy tôi 1 ngày 1 lạng, thiệt là :

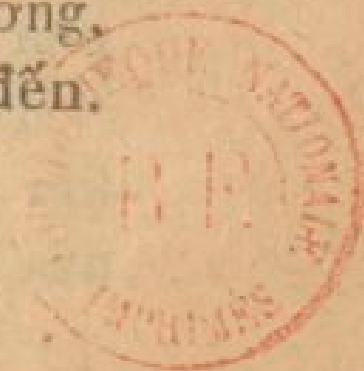
CA KIM TIỀN

Nghỉ chẳng qua, vận thời của ta,
Chẳng ra chi nên lận đận hoài.
Ấy cũng bời lúc còn ấu nhi, biến hóa ham chơi.
Nay trưởng thành, vô nghiệp nghề.
Túng thế mà, theo buôn bán,
Của tiền vốn không, luôn chịu thất công.
Ngày nay đã ăn năn muộn,
Nghỉ buồn riêng cho, trước chẳng biết lo.
Xưa ông cha giàu có ăm no.
Nay cháu con bần khổ dúi co, xét ra cũng tại.
Nhơn phần đã định, dầu có đặng đo.
Bao nhiêu cũng vậy, thời thi thấy kệ.

QUÁN NÓI: Những mǎng việc nhà than thở, hay đau công chuyện chưa xong, chi nữa mau mau lui gót vào trong. chóng chóng dọn đồ ra trước, ngỏ đợi người lữ bước, hầu chờ kẻ qua đường, trước ra công rước khách tha phương, sau góp vốn dành khi đoạt vận . . . Ủa cậu hai, mời đến.

CA KIM TIỀN

Ủa cậu hai, tôi chào cậu hai.
Thật quá may cậu đến quán này.
Tôi sẵn có trông ngày hôm nay, Vật thực quý thay,
Đã sẵn sàng đồ trân trọng, cậu muốn dùng,

Món chi khá một lời dạy qua, lập tức dọn ra.
Kia cơm cá canh, rượu thịt, đủ đồ tây nam,
Chẳng thiếu vật chi,
Nầy rượu ngon tôi rót một ly.
Mời cậu dùng khai vị trước đi.
Sau đây sẽ dọn tiếp đồ mỹ vị, cậu mời tới đây,
Hôm nay xin dùng, một lần lấy thảo.

Quan Lương-Y nói.

QUÁN NÓI: Hũy nầy quan lương-y.

CA HÀNH VÂN

Tôi kính mừng ngài, (bis)
Mời đậu làm quan, hôm nay tới quán.
Thật rất hân hoan, xin mời ngài an vị,
Rồi sau tôi sẽ, đồ trân tu mỹ vị đem ra.
Tùy theo ngài thích ý cần dùng.

LƯƠNG-Y CA : Thôi thì đem rượu, dọn trước ra đây.

Đặng uống chơi rồi, đôi giờ khai vị.

Rồi sẽ toan đồ ăn tiếp sau,

QUÁN CA : Tôi vâng theo ý, ngài muốn cần dùng.

Trân trọng hết lòng,

Nào dám đâu dọn sai chúc chi.

CÔNG-TỬ CA: Mi kiếp vào trong dọn đồ ăn, cho mau ra đây.

QUÁN CA : Cúi vâng lời dạy khách quan.

LƯƠNG-Y NÓI : Ở nầy quán, ta hỏi mi phải nói thiệt, vậy
chớ mi có biết cái người ngồi uống rượu đó là ai, quê quán
ở đâu, tên họ là chi vậy không?

QUÁN NÓI : Dạ bẩm ngài, như người ấy là, viễn phương
vốn một trang hào phú, đến đây làm nghiệp chủ bấy lâu, xưa
căn cứ chẳng rõ ở đâu, nay chiếm cứ lầu cao phía trước.
Đó là nhà cửa người.

LƯƠNG-Y NÓI : Nói vậy thì cái người nầy đây là, nhà cự
phủ thật tay hào họ, đến đây tìm chỗ ở ngao du, vậy thì để
ta vào đặng hỏi dần đuôi, cùng người sẽ kết giao bằng hữu
như vậy mới vui.

Tôi xin chào công tử, vả lại tôi cùng công tử đây là, xưa
kia vốn tha hương vị địa, vẫn chưa từng nhứt diện chi giao
nay tình cờ gặp gỡ với nhau, vì từ hải cẩu châu tương ngộ

LƯU THỦY TRƯỞNG

LƯƠNG-Y CA : Tiện đây đôi lời tôi xin,

Khách quan miềng lễ niệm tình.

Cô năm PHÍ là đào nhứt của gánh PHƯỚC-CƯƠNG

Đóng vai chánh trong tấn tuồng này rất hay !

Ảnh này là trong bốn tuồng : « **TÚY ANH TÌNH SỬ** »
Của gánh Phước-Cương sau khi đi Hà-nội về sẽ đem ra diễn.

Mời in rồi mấy thứ tuồng cải lương rất hay : « **ÁO NGƯỜI QUẢN TỬ** » trọn bộ hai cuốn. — « **THÀNH BẠI VÌ TÌNH** » trọn bộ hai cuốn — « **ĐƯỜNG-THẾ-DÂN DU ĐỊA-PHỦ** » tác giả NGÔ-VĨNH-KHANG. — « **MỒ TIM TỶ-CANG** » tác giả NGUYỄN-CÔNG-MẠNH. — « Sách **PHU THÈ NGỤ LUẬN** » là một bộ sách rất hữu ích cho người ta đọc, tác giả NGUYỄN-TRỌNG-QUYỀN.

Đặng cùng nhau han hỏi bạch minh.
Hôm nay gặp gỡ thỉnh linh,
Chưa hay quê quán gia đình.
Tánh danh cùng niên canh.
Vậy nên đôi lời đính ninh,
Xin khách quan thiết hơn phân lại.
Cho đây rõ đặng chơn tình.
Rằng mưa đừng mang khinh.

CÔNG TỬ CA : Dám thưa qua cùng niên huynh,
Tiện khách đây bắc phương quê ngụ.
Tánh danh xưng Đỗ ngọc Hòa.
Sáng lập ra cửa nhà.

LƯƠNG-Y CA : Hiện nay cửa nhà ở đâu,
Xin khách quan khá mau chỉ lại, tôi rày hiểu đặng
Nỗi giả chơn ngỗ cho tương tận,

CÔNG-TỬ CA : Lầu căn lầu phía đông, trước lộ sau sông.
Ấy tề xá cư trung, dám xin hỏi rành nhưn huynh.
Có việc chi hỏi thăm tên họ, cùng là môn đệ.
Xin tình thiết dạy ra cội căn cội đường bao.
Mọi nỗi vì sao, cho tôi rõ âm hao.

LƯƠNG-Y CA : Chẳng qua bạn lỡ gặp nhau,
Xem khách quan dung nhan tuấn lệ,
Phải người hảo hớn, tôi tình thiết hỏi thăm.
Vì cũng vì tôi đây, chẳng có anh em.
Nên dạ muốn làm quen, vì như phải đồng khi thỉnh
Trước đó đây đệ huynh kết ngộ
Kết tình bầu bạn, niềm bằng hứa chi giao.
Vầy vui vầy với nhau, tứ hải cửu châu,
Có khác đâu một nhà.

CÔNG-TỬ CA : Ngỗ như việc gì lạ e.
Tiện khách đây dám á khứng chịu.
Chỉ như niềm bầu bạn, là tình khi chi giao.
Vì như quý khách chẳng hiềm,
Kể ngu huynh để kết niềm,
Đây lấy làm đẹp thay,

LƯƠNG-Y CA : Vậy thôi tiện cùng nhau đây,
Nơi quán trung một ly rượu.
Gọi rằng bầu bạn, ấy là nghĩa sơ giao

ĐÔNG CA : Với nhau 1 lời nguyện ước,
Dầu trước cũng như sau.

Hội ngộ này vui đẹp biết dường bao.

LUÔNG-Y NÓI : Này quán, đem thêm vài hồ rượu nữa, này quý khách mời quý khách hãy dùng thêm cho vui.

CÔNG TỬ NÓI : Dám thưa nhơn huynh, nay nhơn huynh có lòng hạ cố chẳng chê tiện khách là kẻ quê hèn, mà kết tình bằng hữu. Vậy tôi xin lỗi hỏi cùng nhơn huynh, cho tôi được biết, bề quê quán gia hương hà xứ, nổi tánh danh niên kỷ được bao, đã kết nghĩa cùng nhau, xin trần tình cho thiệt thử nào.

LUÔNG Y NÓI : Quý khách có lòng hỏi đến, tôi xin bày thiệt cho mà nghe, như tôi đây là....

CA BÀI TẠ

Gia đình còn một mẹ già, Họ trần tên gọi Xuân Ba.
Mời thi đậu y khoa hội này, Niên kỷ nay đã hai chính.
Kìa ngó trước mặt hương nam. Là đó vốn tề gia trang.
Lễ chơn thiệt tôi phân rõ ràng.

CÔNG TỬ NÓI : Nói vậy thì nhơn huynh vốn y khoa tấn sĩ, nổi chơn tình nghe rõ mới hay, thất lễ này xin chớ chấp nê.

LUÔNG Y NÓI : Vì có chữ bất tri bất trách. Bởi công tử không biết mà có lỗi phải vì đâu. Này công tử ôi, như anh em ta đây, bấy lâu vẫn bắc nam dĩ địa, hôm nay là bằng hữu đồng tâm, vậy tôi mời công tử cùng tôi thưởng ngoạn sơn lâm, ngõ rào bước dạo xem phong cảnh, chẳng biết tiện chăng ?

CÔNG TỬ NÓI : Được vậy thì vui lắm chớ có chi mà không tiện. Này quán tình tiền. . . .

Húy a, tiền kia trả đủ, quán nợ thâu xong, này quán, mặc từ giã quán trung, chơn lui về cảnh ngoại. . . .

Décor fixe..... Xuân-Lang Thu-Cúc đi chơi...

NGÂM : Cùng nhau chị trước em sau,

Đề huề dạo cảnh êm diềm chơi xuân.

THU-CÚC NÓI : Thưa chị, xem bóng trời đã xế, dạo phong cảnh cũng lâu. Vậy thì, hiệp chị em lui gót cùng nhau đồng sau trước trở về cho sớm, nếu chậm trễ không khỏi cha rầy.

XUÂN-LANG NÓI : Nói như em nghe cũng phải, thời thì chị em ta.

TÂY THI

Đồng nhau chị cùng với em,
Hiệp lui chon gia trung phản bộ.
Chậm trễ thì e lĩnh trên nghiêm đường.
E có lời quở la,

THU-CÚC CA : Như vậy thì ta, cùng nhau chị em 1 lược.
Kíp bước lui về, cho sớm kéo e, Cha già quở phạt.
Vi phạm nữ nhi, ngôn hạnh phải gìn.
Kìa nơi khuê trung chẳng dặng,
Một bước ra ngoài. Vây mới là, vẹn chữ tiết trinh.

Lương-Y và Công-Tử ra

LƯƠNG-Y NÓI : Ủa này nhị cô nương, tôi xin chào nhị cô nương.

CA TIẾP : Chẳng hay này nhị cô nương,
Sở chi hà phương, gặp đây bản lộ.
Xin một lời phân thiết, rằng cho tôi rõ việc.
Coi đó quý nương, du nhân hay có hà sự xuất môn

XUÂN LANG CA : Vì bởi chị em tôi nay rảnh việc.
Đề huê dạo chơi, vốn không sự gì.
Xin hỏi cùng lương y, rằng có việc chi.
Hay đâu cũng còn rảnh việc, nên mới thừa nhân
Gặp gỡ hỏi han, ấy tình lân cận.

LƯƠNG-Y NÓI : Tôi cũng rảnh nên cùng người anh em
bạn tôi đi dạo chơi đó mà thôi.

THU-CÚC CA : Xin từ giả nhau, hai ngã chia đường,
Cùng nhau chị em mau kíp, trở lại gia đình
Vây thôi thì xin kiếu từ nhau,

CÔNG-TỬ CA : Lời xin gạn hỏi lương-y, hai gái ấy là,
Vốn con nhà hào họ, Hoặc trông thôn trang bản tiện,
Xin phân lại cho rành, dạ đây đành,
Nên muốn hỏi thăm.

LƯƠNG-Y NÓI : Nói vậy công tử đến đây đã lâu mà
chưa biết hai nàng thiếu nữ ấy hay sao ? Nếu công tử muốn
biết đề tôi tỏ cho mà nghe, như hai cô ấy là, đồng thể phật
con nhà cự phú, cha thương-thơ nghiệp chủ hồi hưu, vì
huyền đường sớm đã tiên du, chị em chịu mồ côi từ bấy.
Nếu công tử đành bụng mà muốn hỏi thăm thì :

THU-CÚC NGÂM : Gió xuân rải rạt vườn hoa,
Nhân tình hững hờ nhà dạo chơi.
THU-CÚC ĐI DẠO CHƠI, KẾ GẶP CÔNG-TỬ ĐỒ-NGỌC HÒA

CA BÌNH-BÁN

Khi chờ khi rảnh rang,
Anh em mình đến đó một phen.
Lời đón ren ướm lại cho rành
Nếu người đánh trúng sỏ cây mỗi mai.

CÔNG-TỬ CA: Được như lời ước hôm nay,
Thật rất may cho phần tiểu đệ.
Thiên lý hữu duyên mà tương ngộ
Ấy cũng là tang trợ tay anh.

LƯƠNG Y CA: Phần tôi đây cũng ước duyên lành.
Đắc thành đệ huynh hậu nhứt đẹp thay.
Ngĩ ra việc cũng quá may,
Vi dụ lịch bỗng gặp nhau đây.

LƯƠNG Y CA: Hay đâu lại đến nỗi này.
Bỗng xui cho gặp mặt hai nàng.
Chắc khi trời đất đã xui khiến.
Mới là ngẫu nhiên giai cẩu ngộ duyên.
Mừng đẹp biết bao mừng đẹp.
Anh em mình trước đã hội hiệp.
Kể rồi sau đây gái thuyền duyên.
Bỗng nhiên hai bên giữa đàng.
Cùng nhau chẳng có hẹn hò,
Thế mà ngộ nhau bán lộ rất may.

CÔNG TỬ NÓI: Dạ thưa nhơn huynh, hôm nay tình cờ
hội ngộ nhau như vậy thì may lắm. vậy đợi ngày nào nhơn
hạ nhơn huynh, sẽ cùng em tới đó một khi, còn bây giờ đây
thì trời đã xế bóng, cảnh cũng rảo xem, thôi thì, để lui
tôi hiệp anh em, gia đình về an nghỉ.

Màng thứ nhì

Đình cửa quan Thượng Thờ

LƯƠNG Y NÓI: Đây đã đến nhà cửa quan thượng thờ
rồi, vậy công tử hãy đứng ngoài mà chờ tôi. vô ra mắt coi
tình ý thế nào? Rồi tôi sẽ ra dẫn công tử vào, mà đàm
luận cho nghe, (vô).

Này em, vào thông tin rằng có qua là tấn sĩ lương y viên.

THƯỢNG THỜ NÓI: Hử này cháu, (dạ cháu kính
mừng bác).

* Này cháu có dịp đến thăm bác hay có chuyện chi ? Mời cháu ngồi sẽ trò chuyện chơi. Trê bây, đem trà châm uống chơi.

Nghe cháu thi đậu y khoa tấn sĩ rồi phải chăng ? Bác đây cũng mừng dùm cho cháu, đừng tài ăn học.

LƯƠNG Y NÓI : Dạ bác mừng và khen thì cảm cháu ơn nay cháu thi đậu đây, nhờ tông tổ trước kia tích đức, nên tử tôn sau mới hiển vinh, tuy biết rằng có chí học hành, song nghĩ cũng không qua thời vận đó bác.

THƯỢNG THƠ NÓI : Nghe cháu nói mà bác sức nghĩ việc đời, kẻ hữu dư, người bất túc.

LƯƠNG Y NÓI : Vì sao vậy bác, hữu dư là sao, còn bất túc là sao ?

THƯỢNG THƠ NÓI : Như hữu dư là, như cha mẹ cháu, tuy cha cháu đã khoản rồi, nhưng mà sanh được cháu là trai kế hậu lại có tài thi đậu làm quan, thiệt tôn đường vô hạn vinh van, còn chỉ phải bất thặng hạnh phúc, còn bất túc là như bác đây, đã không trai kế hậu tông môn, duy có gái là nữ sanh ngoại tộc, thì vô phước biết là bao.

LƯƠNG Y NÓI : Thừa bác, bác nói thì cháu đây mới nhớ lại, số là :

CA TÂY THI

Cháu đây có lời xin thừa,
Ý muốn phân trước đây một việc.
Nhưng còn chưa nay, bác đây có rộng lòng,
Dung tình cùng không. Nèn cháu dám hỡ môi,
Vây đây trước đây xin tiện.
Nhờ lượng bác 1 lời, lẽ ấy có nên chẳng,
Cháu trần tình cặn,

THƯỢNG-THƠ CA : Đều gì muốn phân, cứ thiệt tỏ trần,
Đầu đuôi lão nghe minh bạch.
Như phải thì lão có ngại chi.

LƯƠNG Y NÓI : Lời bác nói thì cháu mới dám phân, thừa bác vì là :

CA TIẾP : Rằng đây có 1 bản nhơn, nghe quý quyền ni,
Nữ nhi đức hạnh, trao tơ chờ giá ngọc,
Vây nên trai kia vẫn học,
Lòng ước sánh đôi, cùng người thực nữ,
Quân tử thuyên quyền,
Mà hỡ lo riêng, cho đây bá phụ,

Lòng đành hay không,
Nên chưa dám bàn, lẽ mà đến nói,
Cháu dạ có phần.

Lời xin bác thương dạy lại, hư thiệt lẽ nào ?

THƯỢNG-THƠ CA : Bác đã nghe qua đuôi đầu mình bạch.
Cháu đừng trông mong.

Nữa chẳng ít gì, vì chung bấy nay gia tộc,
Môn hộ nhà này. Sánh duyên thì, đối hộ đương môn.
Ngày nay người ấy tuy nhiên, rắng xứng đáng mà,
Không phải giống thế phiệt, vậy cho nên nay đây việc,
Ấy khó thế mà nhậm lời là, chẳng xứng gia môn.

NÓI : Này cháu, cháu cũng biết, nam nữ cập kỳ phối thất
hôn nhưn hưởng hồ thành duyên, nhưng ngặt mà, gia phò
cửa bác đây, từ xưa cho đến nay, hề cười gã thi, đều lộc lừa
những chốn quan quyền, không lẫn lộn với phường hạ tiện
đó là:

NGÂM : Giữ theo nề nếp ông cha,
Dám nào ỷ thế sang mà khi ai.

LƯƠNG-Y NÓI : Thưa bác, vì cháu niên thiếu sự đời chưa
thạo, bác lão thành cuộc đã thông, cháu lỡ lời dèo bông lăm
tiếng vậy, xin cùng bà phụ vui lòng mà dung thứ tiểu sanh sơ ý.

THƯỢNG-THƠ NÓI: Đều đó có hề chi mà cháu ngại, vì là:

LƯU-THỦY VẤN

Tinh thật tình bác đây, hư thiệt lời phân rành mà nghe
Có đâu đem dạ khinh khi, cháu chớ phiền cứ mà lui tới,
Còn cười gã việc ấy bỏ đi, bởi gia nghi xưa nay phải vậy

LƯƠNG-Y CA : Cháu đây đã ngại phiền chi,

Bởi chung bác đáng mẹ cha,

Lẽ phải thì quở la dạy dùm, dám nào có đều bất tuân,
Nay công việc đã phân đành rành,

Lời đây cháu xin giả từ, Linh bà phụ trở lại gia đình,

THƯỢNG-THƠ CA : Bác thật tình có nào dễ khinh,

Có rảnh giờ cháu khá tới lui,

LƯƠNG-Y CA : Cúi vưng dạy hôm nay tạm hồi,

Vườn huê Thu-Cúc ra dạo chơi gặp Công-tử.

CÔNG-TỬ NÓI : Thật cũng là đủ, đáo môn ngoại kể từ tấn
sĩ, nhập phủ trung yết kiến Thượng-thơ, ngài lại dặn, tội

đứng đây chờ, ngải vô liến dẫn rồi sẽ trở ra đặc vào mà đàm đạo, chẳng biết vì sao mà, đứng rụt chơn đà trót nửa giờ, trông mỗi mắt không tin tiếp rước, vậy thôi thì.

CA LONG-HỔ

Bằng chi bằng, toan ta toan, chơn dục chơn.
Bước rảo bước, theo đường dạo chơi,
Đôi giờ giải muộn, ngỏ đợi chờ cho.
Quan lương-y, ngải sẽ trở ra, tính sự hỏi qua.
Trước sau cho tàng, dặng cùng là chẳng.
Kẻo dễ bấy lâu, ước mong cực lòng.

THU-CÚC RA NGÂM : Gió xuân rải rác vườn hoa,
Nhân tình hứng cảnh lia nhà dạo chơi.

NÓI : Kia trước mặt gió đưa man mác, nọ trên nhánh hoa
nọ thiếu chi, hoa thảo đây xinh đẹp xiết chi, cảnh vật ấy
phong lưu vô hạn,

CÔNG-TỬ NÓI : Tôi chào quý nương,

THU-CÚC NÓI : Tôi cũng chào quý khách, dám thưa cùng
quý khách, Chẳng hay quý khách vì sao độc bộ, huê viên lạc
đến 1 mình. Lời xin đó trần tình, rành cho đây rõ việc.

CÔNG-TỬ NÓI : Thưa cùng quý nương, tôi mà lạc đến
đây là :

CA KIM-TIỀN

Bởi hôm nay, tôi cùng Lương-y,
Hiệp với nhau đến qui phủ mà,
Vội lịnh bá cùng là cao sang,
Kiến diện cho biết nhau. Khi đến thì, người có dặn,
Tôi đợi ngoài, giây lâu sẽ đặc mà vào trong.
Cho biết gia môn, bèn lâu đến đây trông đợi,
Luôn mà bậc tâm, chẳng rõ có sao,
Sẵn buồn lòng dạo cảnh lê viên
Buổi tình cờ lại gặp thuyền quyên,
Đã cam đặc tội, xin rằng chờ vội,
Để tiếng chấp nê, Bởi chung cảnh lạ,
Tôi rày chưa thạo.

THU-CÚC NÓI : Vậy công-tử đây là anh em với lương-y
lấn-sĩ, nay du nhân tề phủ tới chơi, dạo huê viên gặp bước

phản hồi, vậy tôi xin lỗi cùng công-tử, để tiện thiếp chỉ dương hồi bộ, không biết có tiện cùng chăng?

CÔNG-TỬ NÓI : Quý-nương ôi, tôi rất cảm ơn quý nương hảo ý, có lòng thương mà chỉ đường ra, song tôi chẳng dấu chi quý nương, khi tôi lạc đường, thì hăm hồ đăng kiểm ngã ra, chẳng biết vì sao mà tôi gặp quý nương cho đến bây giờ đây, thì chẳng những là, khắp khởi lòng mừng thể được vàng, mà lại còn dự dự bước, khó toan dời gót, là bởi vì, lúc trước tôi với lương-y nhân bộ, cùng quý nương bán lộ tương phùng, từ khi đó tôi về nhà cho đến nay, đêm đêm hằng nặng mối tình chung, ngày ngày luôn mãi lòng ao ước, nay mà tôi gặp quý nương đây thì :

CA VỌNG CỔ

Vì tôi đây mắt thấy, quý nương vóc ngọc mình vàng
Còn thêm sắc kia khuynh thành, nên dời gót không đành,
Lòng mong ước duyên bố kinh, được kết tình cùng nhau
bá niên ;
Mà không hay thực nữ, có thương vì quân tử cùng chăng ?
Rằng xin quý nương phân lại,
Dùm một lời minh bạch mà nghe.
Thuyền duyên dầu chẳng duyên anh hùng.
Thì đây cũng cam lòng.

THU-CÚC CA : Thưa cùng công-tử đây,
Phận quê hèn đâu xứng cùng ai.
Dầu chẳng có nên vợ chồng,
Cũng ở lòng mẹ cha đó thôi.
Kia áo mặc có dấu khởi đầu, dám xin rằng ai có tình sâu.
Cùng nhau chừ ước chầu lễ nào, cho đây tròn tiệc trình dám xin.

NÓI : Thưa cùng Công-tử, tiệc trình vẹn là phần nhi nữ, lễ nghi rành vốn phận nam-nhi, dầu muốn cho hai họ thành thân, thì phải có một người mai ước, vậy mới tiện cho.

CÔNG-TỬ NÓI : Quý nương ôi, quý nương có mấy lời châu ngọc, tiện khách càng vô hạn hân hoan, miêng quý nương có một lời hứa chắc, thì dầu cho trăm cay ngàn đắng, tôi cũng chẳng từ huốn chi là lễ ngửa, vậy tôi đây xin cùng nàng một tiếng đá vàng, cho tôi chắc trăm năm kim cỏi, thì dầu cho:

CA HÀNH-VÂN

Cực khổ vì, dầu cực nhọc thế nào, đây há nài chi.
Ước ao cho thực nữ, 1 tiếng hứa đi, đây tường tắc dạ
Rằng sau dầu có, đến đều chi trâm đẳng ngàn cay.
Thề một lời không phai tất lòng.

THU-CÚC CA : Người dầu ước vậy, đây cũng đành vưng,
E tai vách mạch rừng.

Chốn này bất tiện, vậy cùng nhau ước giao huỳnh hôn
Khá tua đến chốn, nơi phía sau này, hơn thiệt cho tường.

CÔNG-TỬ CA : Lời xin vưng, nào đâu dám quên,
Cùng một lời hai mặt đính ninh.
Chia tay tạm cách, đợi hoàn hôn sẽ vầy nhau.

Màng thứ ba

Phòng của Xuân-Lang.

NÓI : Nghỉ lại như tôi đây, khuê các đã vẹn bề đức hạnh,
tóc tơ còn kém chốn tài danh, đến nay lại gặp ông y-khoa
tấn-sĩ, hỏi thân thì chỉ treo tơ mối chỉ đã đành, nhưng vì
lời định hứa lời cha chưa quyết... bởi vậy xuân 90 nỗi mình
thêm thiết thiết. Bến 12 phận gái luôn tư tư, áo khỏi đầu
mưu tính chưa ra mưu, duyên hiệp mặc kể lo chưa thành kể.

CA XUÂN-NỮ

Lo bởi vì, lời cha chưa khứng lời hứa hôn.
Xưa nay trong chôn lảng giềng,
Chưa gặp đặng trai danh biễn.
Mà nay ai khéo đem đường,
Quan tấn-sĩ đến nhà cầu hôn.
Mừng thay dạ thiệp đã đẹp duyên.
Hềm vì là phụ thân.. Lòng chưa một tiếng hứa hôn,
Hỏi còn chọn chốn đương đình đối môn,
Bởi thế thiệp còn lo lẩn, tiếc vì người đang trai.
Vì đâu thiệp chẳng đặng sánh vai.
Xuân thua 90 bến đành 12. Thì thôi có trông mong vì.
Thực nữ với anh hùng sánh đôi.

NÓI : Ủa lạ dữ này, kia bỗng tỏ rõ ràng chiếu sáng, sắc dạn người thấp thoán đi ngan, hay là có kẻ gian lén đến làm việc quấy.

Thế đã rõ ràng mắc thấy, âu lập tức chơn theo, kiết hung cho biết lẽ nào, lánh dữ ngộ tường bao nả.

Huê viên... Công-tử và Đào-nương nói chuyện

CÔNG-TỬ NÓI: Đây đã đến nơi kỳ hẹn, sao chưa thấy mắc thuyền quỳên cũng là lạ lắm, đây, chẳng lẽ người đem dạ đảo điên, gạt tôi phải mỗi lòng chờ đợi.

THU-CÚC NÓI: Húy này tình lang, (ủa này tình nương) bởi vì thiếp viên tri trẻ bước, khiến cho chàng luồn những đợi trông, khuyên chớ phiền lòng, đây tiện thiếp đã cam ước rồi.

CÔNG-TỬ NÓI: Có chi rằng lỗi tình nương, này tình nương ôi, như tôi cùng tình nương đây là, một tiếng cùng nhau đã hẹn, trăm năm chờ đợi chẳng nao, hướn chi trông nửa giờ mà có ngại nào, dầu mấy tháng cũng còn chờ đợi.

THU-CÚC NÓI: Tình lang ôi, kể từ buổi huê viên hội ngộ, đã có lời thiết thạch hứa giao, vậy nơi đây xin cùng chàng 1 lời, chàng vì dầu thương phận thơ đào, thiếp ao ước để lời minh thệ, cùng thiếp mới dám tin cho.

CÔNG-TỬ NÓI: Tưởng việc chi rằng khó, vì đều đó có ngại nào, hề cùng nhau nghĩa kết tình giao, tất phải sơn minh hải thệ, vậy nàng hãy nghe tôi đây :

CA TỬ-ĐẠI

Xin tôi xin khăn vải với thiên hoàng.

Từ đây ước thệ với nàng.

Nghĩa đá vàng trọn đời về sau,

Thuyền quỳên sánh với anh hào.

Ai lỗi niềm phù cùng trời cao.

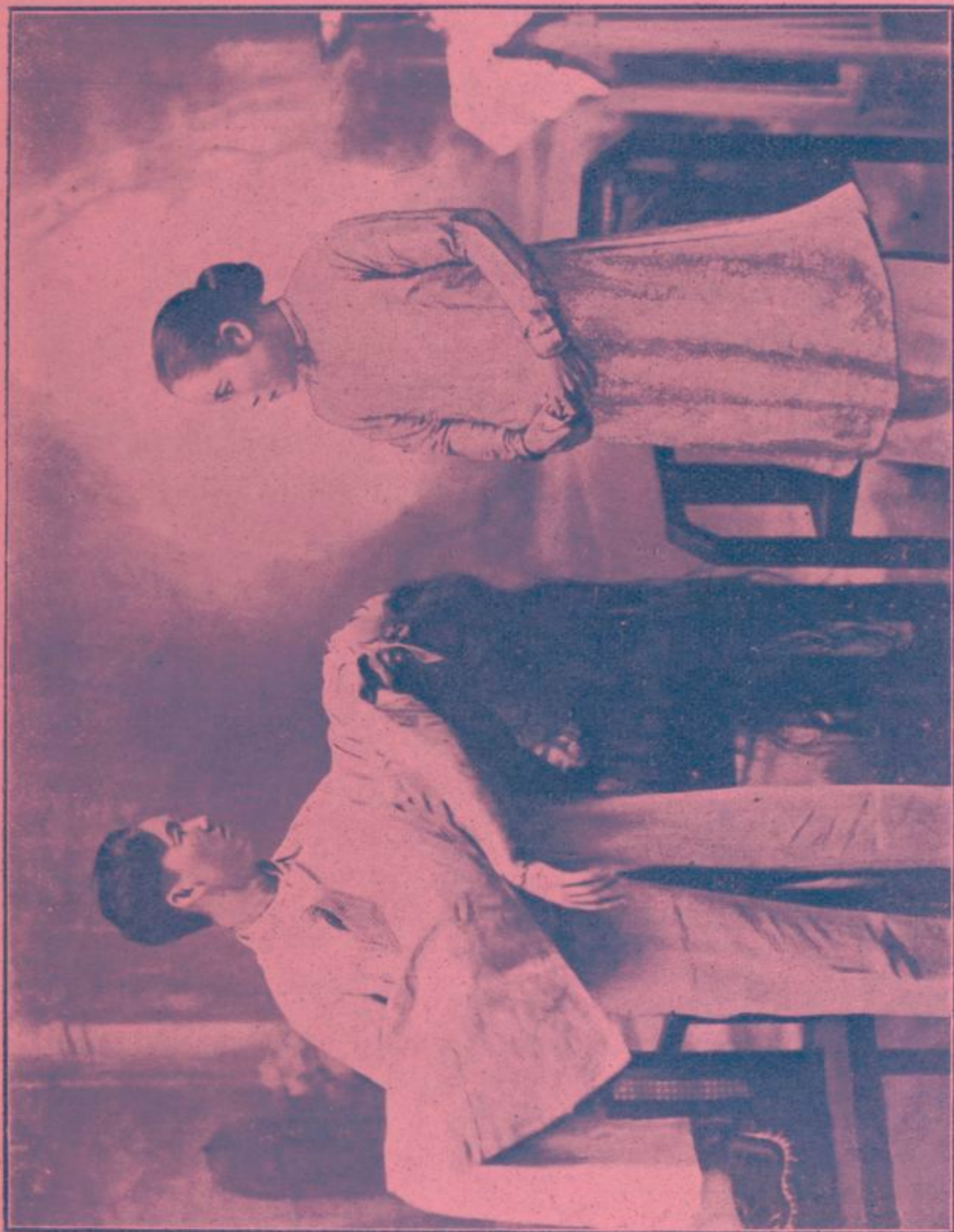
Một lời ước giao.

Quyết trăm năm không xao tất lòng.

Dầu tử sanh, thề với nhau trong cơn hoạn nạn.

Ai nỡ phụ phản. Kia nhứt nguyệt chứng tri.

Nguyện với tình đến thác còn ghi.

THU-CÚC TỰ VẬN NHỜ LƯƠNG-Y ĐẾN CỬU ĐEM VỀ NHÀ XUÂN LANG HOÃNG HỐT

THU CÚC NÓI : Nghe trước chàng thề một tiếng, về sau
thiếp nguyện trăm năm, từ đây đánh kim thạch đồng tâm,
về sau quyết tóc tơ một mối.

CA TIẾP : Cho hay giai ngẫu tự thiên,
Giải cẩu tình với nhau gặp gỡ.
Nghĩa bố kinh đó đây duyên nợ,
Quyết trọn đời một đôi chồng vợ.
Chàng cam thệ hải, thiếp minh san hà nãi.
Nơi đây gái sắc trai tài, Chứng tri đất rộng trời dài.
Mai sau này ai phụ tình ai.
Kia gương nhứt nguyệt xét soi.
Cho chết trong đao binh nước lửa,
Thân mạng không toàn. Bảo ứng kẻ bạc đen.
Cho rõ người phụ rẫy tình duyên.

NÓI : Thiếp thề rồi đó chàng có nghe không ?

CÔNG TỬ NÓI : Nghe chớ sao không, như vậy thiệt là...

CA TIẾP : Ngày nay mới biết tình nương.
Chẳng phụ phàng tình đây ao ước.
Trước cùng nhau vầy, định ninh thề định ninh.
Sơn hải cùng thệ minh.
May mắn thay thỉnh linh, gặp gỡ đặng kết tình.
Bấy phải bấy đôi ta, xưa những cách xa.
Đôi nhà mà nay đặng hiệp một đường như vầy
Hân hạnh biết là bao, cùng nghĩa kết tình giao.
Vui đẹp biết ngàn nào.

XUÂN-LANG CA : Kia hỏi ai dám đạo chốn này.
Em bớ em xin chớ bôn đảo.
Lại đây chị hỏi đời lời.
Có phải chẳng lương-y tấn sĩ, đả tư tình cùng em
Khá mau mau trước sau tỏ thật.
Cho chị dặng tường, cuộc chơn giả duren bao.
Chớ sợ dẫu kín âm hao.

T.-CÚC NÓI : không phải đâu chị, (vậy chớ ai thừa chị, số là:

CA TIẾP : Phải đâu tấn-sĩ lương y, vốn công tử ấy là.
Người phương xa mới đến xứ này.
Với em ước kết tình trăm năm

X.-LANG NÓI: Ừa nói vậy em cũng có tình riêng nữa sao ?
Sao em không nói, may hôn chúc nửa thì chị đã lầm rồi thì hại biết là bao, này em, đại đột sao em không nói bạch minh chị đang tường. may là chị đến đây không nói làm chi, nếu cha hay đang thì còn gì là em. Đồng chị em trở lại hậu đường, ngộ hư thiệt cùng nhau biện bạch.

Màng thứ tư

Phòng của Xuân-Lang

Này em, đây đã vào phòng kín, chẳng còn sợ kẻ hay.
Chị bảo, em khá tua tổ nỗi trước sau, chị hầu được rõ đều sau trước, rồi chị sẽ tính dùm cho.

THU-CÚC NÓI : Em chẳng dẫu gì chị,

CA VỌNG-CỔ

Ngày chị em thương cảnh,
Gặp quan tấn-sĩ giữa đàng.
Cùng công-tử kia du nhân, em nép lại lộ đàng.
Dè dàu hôm nay gặp chàng,
Nơi giữa vườn huê đương bước sang.
Rằng từ khi gặp gỡ,
Đến cơn về người vườn tình tư.
Rồi nay với lương-y lại,
Hiệp một đường quyết tới cùng cha.
Cầu hôn cầu với em hiệp hòa, Bồng xui lạt bước mà,
Mối hữu tình trăm đoạn thiết tha.
Lòng thương cho nên mới là,
Lén cùng chàng riêng cầu ước giao.
Hoàng hôn hẹn với nhau tư tình,
Sang minh và hải thệ vừa xong.
Liền theo chị ra kinh hôn,
Nên chàng đã kim nơi đào hôn.

X.-LANG NÓI: Thiệt là em đại quá đi thôi, bề phụ mẫu sở sanh sở định, phận nữ nhi toàn tiết toàn trinh, còn những lời hải thệ đính ninh, là với lẽ tan trung bốc thượng, chắc

chấn gì xứng đáng gì mà em tin, em phải biết cái đời này kia thì thượng hiểm người quân tử, nó thành trung lâm bức thuyền duyên, tay là quân tử, thuyền duyên, mà còn của tiền còn nợ duyên, hết gia sản hết nợ hết nghĩa, em không biết hay sao.

T.-CÚC NÓI: Thưa chị, nghe chị có mấy lời cạm tình, lòng em như một giấc chim bao, dạ lỏng rồi em biết làm sao, dẫu hối hận chỉ dùm dạy lại, chớ như việc ấy là..

CA VĂN-THIÊN-TƯỜNG

Vi là em, đại dột mới xui nên,
Lở nghe tiếng người, quên én rủ anh.
Thành ra thệ hải sơn minh,
Ngỗ thất nghĩa thất tình.
Chị rầy lời đình ninh, em ước bạch minh.
Có kể chi dặng gỡ lỗi mình,
Vớ chỉ xin dùm dạy lại,
Đặng em gìn tiết trinh, bởi em tình lời thệ mình
Là thiệt nên mới tin,
Ra đều trong dầu trên bọc tư tình.
Nay nghe chị dạy, thiệt hư chơn già đã rành.
Chi tiết nỗi kinh,
Nghĩ buồn việc đâu đem đến thịnh linh.
Ăn năn đã muộn.

X.-LANG CA: Việc em nay vì lở rồi, chị đây đâu để an ngồi.
Phải đồng nhau cùng lo khúc nói.
Muốn gỡ rối tơ,
Phải tạm dùng tiện thơ, gửi sang hỏi quyết một lời
Trăm năm vì chắc keo sơn, lẽ nghi mà cầu dươn

NOI : Này em, đề khuất lấp ấy tình trăng gió, làm rõ ràng
thiệt lẽ hôn nhơn, bức thơ sang gạn hỏi giả chơn, nếu như
người thiệt thương em thì, lẽ vật tới đất bày nghi sinh, mới
là thật xứng đáng cho.

T.-CÚC NÓI: Dạ thưa chị, lời chị phân phải lắm, song em
không biết viết thơ, vậy xin chị thể bút vài hàng cạm kẻ, dùm
tay một bức bạch minh, rồi em sẽ trước cây người đến chốn
trao tin, sau buộc gả chơn tình hỏi đáp, thì mới tiện.

X.-LANG NÓI: Có vậy em hãy chọn người trung tín, chỉ toan hạ bút thành thơ, phải kỹ cang việc chớ bỏ thờ, để lậu sự người ngoài hay biết, mà không nên đa.

T.-CÚC NÓI: Chị viết thơ rồi chưa, xin chị đọc cho em nghe với.

X.-LANG NÓI: Em hãy nghe đây (đưa cho em coi)

T.-CÚC NÓI: Nhờ chị viết thơ cặn kẽ, vậy thì cạy em thông tin kỹ cang, chống chống về đây thuật lại. (thằng tớ đi vô).

X.-LANG NÓI: Chớ lúc người ấy vào vườn gặp em có nói cho em rõ ràng đi đâu mà lạc đây chăng ?

T.-CÚC NÓI: Có chớ nào không, số là em đây, lúc dạo cảnh huê viên tương ngộ, người phân rằng đồng bộ lương-y, khi ấy quan lương-y vào nhà mà đàm luận cùng cha, còn người thì ở ngoài chờ đợi, cho nên mỗi lòng mà rảo bước lê viên, giải cầu hội cùng em tương ngộ.

X.-LANG NÓI: Phải rồi nói vậy thì...

NGÂM: Người này cùng với lương-y,

Đã cùng nhau trước kết niềm đệ huynh.

T.-CÚC NÓI: Ủa thằng gia đồng về đây, tin tức khá phân qua, lẽ thiệt hư lòng lại như hà, đều chơn già xét ra bao nả.

GIA ĐỒNG NÓI: Thừa cô.....

CA BÀI TẠ

Nỗi niềm hư thiệt như hà, thơ này cô khá xem qua.
Lẽ trong đục suy ra cho tường, từ đó vưng lời cô khuyên.
Lòng quyết đến tận gia môn, thì sắc trời quá hoàng hôn
Gặp phản bộ không thông sự gì.

T.-CÚC COI THƠ NÓI: Hay cho công-tử, giỏi cho công-tử, đen bạc nở lòng tráo chác, đảo điên dưng thói thị phi, thật giận đứ vô nghi, đáng ghét loài bạc nghĩa.

CA KIM TIỀN

Thời đảo điên, học thói bạc đen.
Nó nhân tâm gạt gài khuê phòng.
Xưa đã có, thề nguyên đình ninh,
nay lại dâm quên.

X.-LANG CA: Vậy chớ nào, em trao lại, chị xem tường.
Coi bút tích, ngôn từ duren bao,
Minh bạch trước sau.

T.-CÚC CA: Đây đây chị xem rõ lại,
Những lời bội vong có đáng tức không.
Vậy nào khi hẹn núi thề sông.

Quyết cùng nhau từ thủy chí chung.
Hôm nay bội bạc, thật là vô đạo.

X-LANG CA : Em khá giải khuây, để đây em chị,
ta bàn luận lại.

T-CÚC NÓI : Thâm ực quá ư thâm ực, vô hưu đa thị vô
hưu, để cho em tới chốn phân phô, đặng cùng gã cho
tường trong đục.

X-LANG NÓI : Nóng giận em đừng nóng giận, muốn
đi chị cũng cho đi, nhưng mà nghe chị dặn đây, có
tới nơi đừng lẽ thị phi, mà gạn rõ những điều đen trắng.

CA HÀNH VÂN

Mưa buồn lời, rằng em mưa buồn lời,
Táo bạo làm chi, ví như chàng có, biết lẽ thị phi.
Sẽ cùng nhau đàm luận, bằng không em phải.
Sớm bốn ba tức tốc hồi gia.

Khuyên em đừng sanh chuyện rầy rà,

T-CÚC CA : Này lời chị dạy, em dám nào quên.

Song dạ bất bình, sự tình gạn lại,

Rõ ràng cho bạch minh thì thôi.

X-LANG CA : Vả đêm tâm tối, gái đến nhà người.

Ấu phải đề phòng.

Đừng buồn lung hành hung chẳng nên.

T-CÚC CA : Lời chị đã cặn kẻ xin vưng, thôi em cất bước.

Cùng chàng tận mặt hỏi han.

Màn thứ năm

Nhà Công-Tử đương say rượu

T.-CÚC NÓI : Bờ công tử, hãy mở cửa bờ công tử.

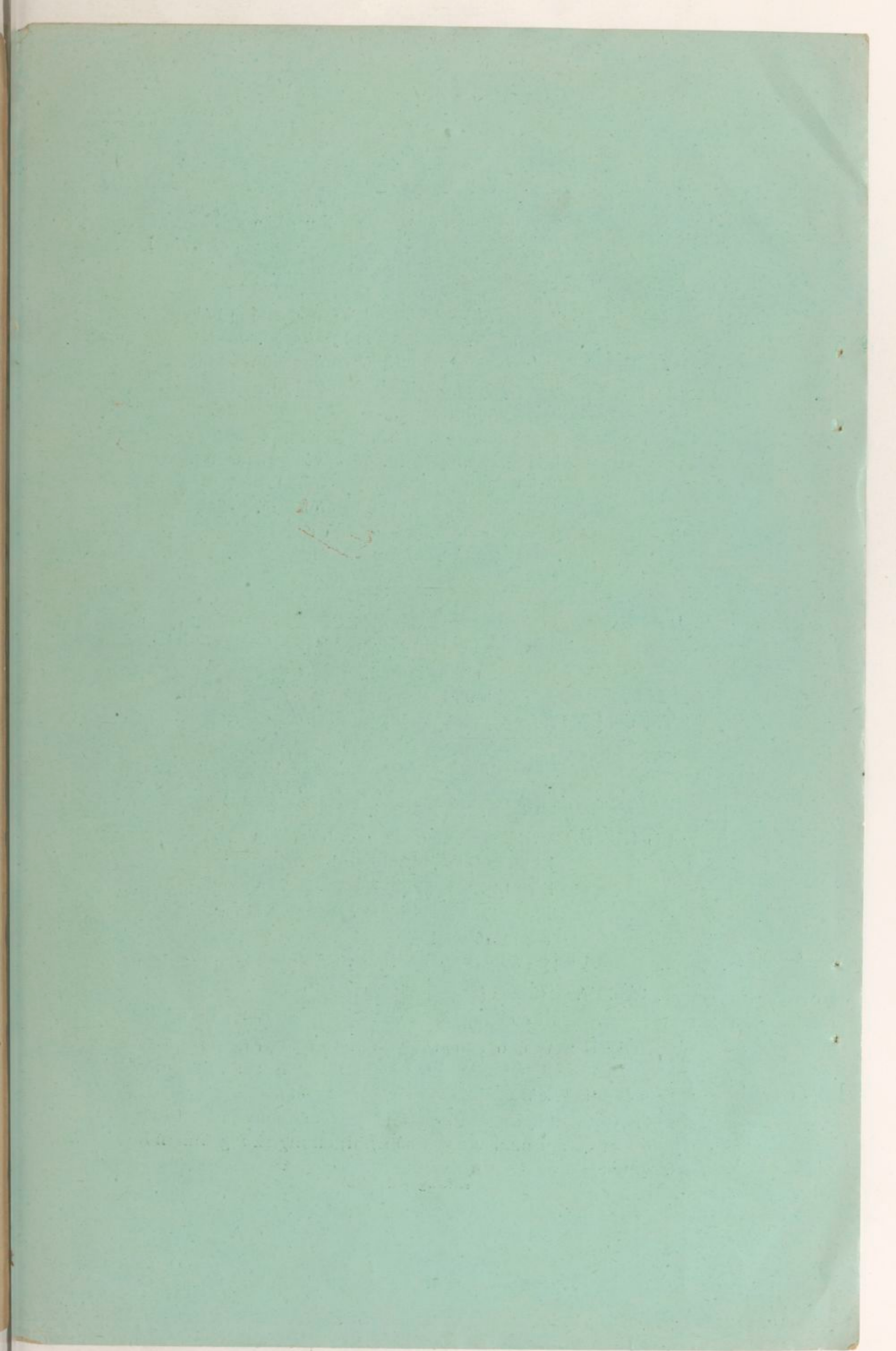
CÔNG-TỬ NÓI : Ai kêu đó, ủa này tình nương, đi đâu
mà tâm tối vậy ?

T.-CÚC NÓI : Ai mà tình nương... (sao lạ vậy ?) Sao mà
lạ, dầu có lạ là chàng lạ, chớ thiếp nào có lạ, tác sự lựa gì
hồi thiếp, sanh đoan gốc bối tại chàng, này đây bằng cớ rõ
ràng, thôi chớ lẫn lờ vô ích.

CỔ BẢN

Này đây thử coi kỹ lại, có đáng tức không.

Mảnh giấy này, hồi nào cùng nhau.

Sơn minh hải thệ, chẳng phụ phàn
Bây giờ nhân tâm, đành buồn những câu vô vị.
Chẳng khứng lễ nghi, đi tư tình.
Theo phường bốc tang
Dường ní dề ai không giận, cái tiếng bội ngòn.
Quả nhiên ý chàng gặt thiếp đây.

CÔNG-TỬ CA : Tinh nường chớ nên nóng giận.
Nghe lời phân lại, không tiện bề.
Thân nghinh đặng, ấy bởi vì tôi có vợ.
Ở tại quê nhà, đến đây độc mợ.
khiến nợ tình vượn, cùng với quí nường.
Thề thiết rằng thương.
Cười hỏi cần chi, tưởng còn hơn.

T.-CÚC CA : Như vậy mới hay, đó xưa có vợ.
Thật lý quả nhiên, gặt tôi nhân tiện.
Đó rồi duyên, sao chàng trưc kia.
không toan nói thiết, nay mới phân ra.

CÔNG TỬ CA : Bởi chưng e nằng, không ưng nên tạm.
Che đây việc nhà, cớ hề chi.
Dầu chẳng cười nhau.
Nhưng lòng thương thiết, thân mật đủ rồi.

T.-CÚC CA : Á thời đi mưa có nhiều lời.
Thiết phùng bắt nơn.
Bây trò ông bướm gặt thuyền duyên.
Nghỉ tới chừng nào, tâm bào trăm đoạn.
Muốn tự tận cho rồi.

CÔNG-TỬ CA : khuyên em chớ giận nóng làm chi.
Lời hứa qua ghi, chẳng hề quên.
Dầu thiếu sinh nghi, qua đây cũng nguyên.
Trọn đời không phụ, duyên phận của nằng.
Thôi thôi vượt giận, khá vào màng.
Đồng sàng cùng nhau, 1 giờ hoan lạc, quí là bao

T.-CÚC CA : Đừng có vong vi.
Nếu chàng vô đạo, thiếp chẳng dung tình.

NÓI : Ừa hay c' o công tử, hãy buồn tôi ra, đồ quyết
khay làm âm thật, đây nguyên bạch tiết kiên trinh, là một
trận lời đình, chi để loài vô đạo (đam chết).

Trời ôi, đại hại quả nhiên đại hại, làm nguy nạn thoát
làm nguy, mau mau vực bổ bốn phi, chóng chóng tìm nơi
đào-lụy.

Lương-y đi chơi

NÓI: Từ buổi đến nhà quan Lại-bộ, cho đến khi trở bước ra về, thì có đại tiểu-thơ ra đón tôi mà rằng, khá bền lòng người sẽ giúp lời, cùng em gã dặng vầy cang lệ, mà nói thì nói vậy, chớ không biết có được cùng không? khiến cho tôi,

CA VỌNG CỔ

Ngày và đêm lo lắn, năm canh giấc điệp mơ màng,
Làm sao cải kim với nàng,
Một trăm năm hiệp mặc đá vàng,
Bằng không nổi riêng bản hoàn,
Nhắc đến càng thêm tru tư,
Biết làm sao dặng thấu, nỗi si tình cho đó nàng hay
Mà như quả như có thiệt,
Chị của nàng giúp sức bề trong
Thì sau này duyên kia ắc thành,
Vái nguyệt lão tơ hồng
Xe dùm xe mối tơ, cho hai dằng đẹp lứa vừa đôi,
Cùng nhau một trăm năm vợ chồng.
Được vậy thì tình đây mới khuây,
Lòng hy vọng qua nặng nòng nân,
Phải duyên thì cho phụng hòa loan,
Làm chi cách nhau đôi dằng,
Nặng chữ tình giòong châu chứa chan.

NÓI: Tôi nghĩ lại cái cuộc này cũng là, dặng gái hai chị em, dặng trai có hai bậu bạn, bởi vậy cho nên, tôi ao ước cùng em kết bạn, còn công tử thì, chàng lòng nguyện với chị vầy duyên, việc chi cũng chưa xong việc chi hết, mà hai anh em tôi, cả hai đồng điên đảo đảo điên, một lòng những tưởng mơ mơ tưởng,...

NGÂM : Chữ tình ai khéo vấn vương,

Ngày dài tư tưởng đêm trường ước mơ.

NÓI: Ủa lạ dữ này, đêm vẫn lấy làm thanh tịnh. bỗng người sao lại bồn ba, không lẽ quỷ với ma, dám hiện tà quá mị. Quái vị chơn quái vị, nghi tâm thị nghi tâm, ầu ta mau trôi gót tri tâm, ngổ dặng có hản tường tự sự..... Hủy khoan ai đó ai đó, việc chi uất ức, thì khá trần ngôn, đừng có tin việc cùng, mà không nên ai đó.....

Màn thứ bảy

Phòng của Xuân-Lang

LƯƠNG-Y NÓI : Mỡ cửa cho mau nó bỏ tiểu-thơ.

X.-LANG NÓI: Ủa này quan lương-y, việc chi mà... ủa còn ai đó vậy ?

LƯƠNG-Y NÓI: Đây là tam cô nương của tiểu-thơ chờ ai ?

XUÂN-LANG NÓI: Trời đất ôi, em tôi vì sao đến đời. Em ôi lai tinh bỏ em. Xin lương y làm ơn cứu dùm...

VĂN THIÊN TƯỜNG

Nầy trời ôi, đau xót bấy em tôi.

Với nhau gia đình, sớm tối ra vô.

Cúc coi một chị một em, Phần cha đã già rồi.

Rủi mà phần em tôi, trông lúc hiểm nguy.

Không biết sao mà đến thế này,

Chẳng gặp lương-y, dùm cứu cấp,

Em ôi còn gì đâu, rất mong hảo tinh lương-y.

Giải cứu lúc nguy.

Ngàn vàng cũng chưa đáp dặng ơn này.

LƯƠNG-Y CA : Có chi đau trọng, tiểu-thơ xưng lặn quá lời.

Đặng lành bệnh kia. Ao ước cô nương,

Tôi cũng đủ mừng, lựa chi ân nghĩa.

Tiểu thơ sẵn sóc cho cần.

Cô nương căn bệnh dặng toàn,

Thì còn hơn là ơn đức kia.

X.-LANG CA : Dám hỏi lương-y, đương trong giờ cấp nguy

Lương-y gặp nơi nào, đầu đuôi tự sự bởi sao.

Xin tỏ bày âm hao.

LƯƠNG-Y NÓI : Cớ sự làm sao thì tôi không rõ, duy đương xem trăng tỏ thừa nhận hừng cảnh, thấy bóng người thấp thoán chạy qua, nghi trong lòng tôi vội lên đàng, theo đến chốn cô đã tự tận, chừng vớt lên mới biết là cô nương. Thì tôi lật đặt điệu vô quý phủ đây. Chờ có rõ vì sao đau, (THU-CÚC nói sẵn) ý nó chết rồi tôi đâm Công tử chết rồi.

LƯƠNG-Y NÓI : Nghe cô nương mấy tiếng, tôi nghĩ lại thêm phiền, ngộ với đây vẫn có tình riêng, dè đâu đã cùng người ý ngoại, mà ra đến đời này, thì uổng cái công lao khổ này biết bao.

XUÂN-LANG NÓI: Nếu vậy thì tôi tức còn hơn, là bởi vì ngờ lương-y ngày nọ, đến kiến diện phụ-thân, mà cầu hôn cùng tôi, nên khi ra về đón đường mà khuyên giải, có dè dàu với em tôi trước đã định phần, thì chờ đợi lòng này vô ích.....

Khuyên lương-y đừng ngại dạn, mà nhọc trí trả lời, nếu như người mà thiệt tình thương em tôi, xin dễ ý thương dùm thử nó, thì tôi cũng đủ vui và cảm ơn hơn hết.

CA VĂN-THIÊN-TƯỜNG (lớp ba)

Em tôi nó vì đại khờ, chẳng đủ trí khôn.

Mới lắm mưu người, tức ý sanh nên, cái đèn giết người.

Chưa rõ mối manh, nhưng mà tôi vừa nghe qua.

Mấy tiếng nó nói ra, thì đã hiểu xa đại hại lớn này.

Chắc sau đại họa, nay mai sẽ đến đây mà.

Trước bắt em tôi,

Xử hình chẳng dung, tội sát hơn này,

Xin lương-y có, tình thương dẫu kín cho dùm.

Còn hơn với thiệp đáp từ.

LƯƠNG-Y CA : Lời tiểu-thơ rằng tôi xin vâng.

Đêm cũng quá khuya, xin giả từ tiểu-thơ.

XUÂN-LANG CA : Lương-y xin có thương thì,

Lưu tâm che dầy em tôi.

LƯƠNG-Y CA : Hứa một lời nào quên.

Màng thứ tám

Dinh quan Thượng-thơ

NÓI: Như lão đây, từ quân chức Thượng-thơ hưu trí, về quê hương an phận dưỡng nhàn, nội-từ đã sớm tối tiên phan, để hai gái Xuân-Lang Thu-Cúc, nghĩ lại phần của lão đây, phước nhà kém không trai kế tự, như vậy mà cũng may, ơn trời cho có gái thần hôn, chưa có nơi đô hội dương môn còn đợi chốn đoat bào xạ liễu, nhắc lại lão còn nhỏ trước kia có lương-y tấn-sĩ, đến đây mà nạp lễ cầu hôn ; vì tổ tông gia phó từ ngôn, rồi lão nghĩ lại lão sợ, sợ là nữ đại bất giá như tư diêm phạm thủ, thiệt là :

NGÂM: Có con dâu nữ hầu nam,

Đến kỳ hôn phối lấy làm khổ tâm.

LÍNH VÔ: Chúng tôi chào quan lớn,

THƯỢNG-THƠ NÓI: Tôi chào mấy cậu, chẳng hay mấy cậu đến nhà tôi có việc chi?

LÍNH NÓI: Bẩm quan lớn, chúng tôi đến đây là:

CA BÌNH-BẢN

Có người đi cáo quan,
Cáo báo rằng con gái của ông.
Vi việc chi chẳng rõ đem lòng,
Bạo tăng sát nhọn gốc ngọn chưa thông.
Tử thi kia dạ khán xong,
Chúng tôi vưng trát toà đã dạy
Lập tức phải đến nhà ni đặng.
Trình trác toà này tróc phạm nhờn.

THƯỢNG-THƠ CA: Hủy trời ôi, nghe nói kinh hồn.

Việc này lão đây đâu có rõ thông.
Đề lão kêu chúng nó ra đây,
Đầu đuôi hỏi lại cho rành.
Quả nhiên có thật như vậy, thật rõ ràng con là tội báo.
Mặc tình hai người nả tróc nó đi,
Gia đình tùy lệnh, cấp kỳ tùy lệnh,
Vào trong đợi cò mầy vưng lệnh.
Đòi cả hai lập tức ra đây,
Phải cho mau chớ nên diên trì.
Bằng không lão nổi giận thì,
Ắc là cả hai khó đặng toàn thân.

XUÂN-LANG, THU-CÚC NÓI: Dạ hai con ứng hầu cha.

T.-THƠ NÓI: Này Xuân-Lang Thu-Cúc, cha hỏi thì phải thưa cho thiệt kẻ mà chết, vậy hai chị em, đứa nào là đứa giết người, mau trước mặt một lời chịu thiệt, kẻ mà chết bây giờ.

X.-LANG NÓI: Thưa cha, xin cha khá dăm con thanh ngộ, cho con bày mọi lễ thị phi, hễ sát nhọn thương mạng lễ thường, con bất hiếu tội làm phải chịu, giết người ta là con đây.

THƯỢNG-THƠ NÓI: Bắc trời lại cho lão, giới cho con, hay cho con, ai đi phạm gái bồ khuê phòng vô tiết, con cả gan dám giết mạng người, vì sao mà sát mạng, vì đâu mà giết người, cha chả.

CA KIM-TIỀN

Giống nghịch nhi, tiết mà làm chi.
Dám vô doan lớn mặt giết người
Cho họa lớn đến nhà duren ni, nhục lão xiết chi,

Vậy thôi thôi, hai người kíp,
Y luật hình, bắt dẫn nó, về tòa nạp cho,
Luật nước xứ phân,

LÍNH CA: Rằng vưng lệnh ông đã dạy,
Xin cùng cô đưa tay chịu tiếc ly.

THU-CÚC CA: Trời đất ôi thân chị còn chi.

XUÂN-LANG CA: Khuyên em đừng khóc lóc làm chi,
Khả toan phục thị.

Cha già trọn đạo, cúi bái biệt cha.

THƯỢNG-THƠ CA: Ôi thôi chớ lạy, tức thì xuất ngoại (đi)

THU-CÚC NÓI: Chị ôi bớ chị ôi.

TH.-THƠ NÓI: Thu-Cúc trở lại kéo mà chết, còn theo nó mà làm chi. Đồ ngỗ nghịch dưỡng sanh chẳng ề. thứ hư hèn giáo dục không vì, mới làm chuyện thị phi, theo làm chi cho nhọc..... Thiệt là lão đại vô phước, lão mới than đây, ngỗ vô phước không trai kế hậu, cũng có phần nhờ gái sử thân, nào dè đâu cả gan phạm tội sát nhân, đại họa ắc phải ngày thường mạng. Nghĩ cũng có lẽ ực gì mới là giết người, mà khi nãy lão nóng giận không thêm hối, thiệt lão nghĩ lại.

CA VỌNG CỔ

Buồn cho thân phận lão, Gia môn bất hạnh như vầy.
Không trai thăm kia chưa rồi,
Gái lại dám giết người, Càng suy nghĩ ra ngậm ngùi.
Cho thân già duren ni không an. Cũng vì con bất hiếu.
Ngỗ ngan mà lão phải sầu bi. Mà suy xét ra cho cạn.
Che đây thì nó khỏi nạn nguy.
Mà lưới trời thình thình kia là, đâu có lọt ai mà.
Thôi tha thôi để cho,
Nó thọ hình đáng kiếp loài hoan.
Dưỡng sanh ơn sâu không màng.
Dám làm đều nhục lây tổ tông.
Càng nghĩ lại thăm thêm đau lòng.
Cuộc dinh hoàn họa phước vô môn.
Nhục vinh bần phú không chừng.
Mấy tuần hườn trời xây để nay. (Lão vô).

T.-CÚC NÓI: Như tôi nay đây, thấy thân chị chịu bề ly tiếc,
nghe lời cha tỏ nỗi ưu tư, vì tôi, nết hữu tình đã học thói

hư, để cho chị mang đều thống khổ. Bờ thẳm công-tử bạc tình kia, như mi là, thói đã mang chết đã dàng số, chớ như ta, tội giết người sống để an thân, chị ôi, vì thương em hình luật chị cam phần, còn em đây, đã hại chị thung dung em đành dạ, hay sao ? thôi thà.

XUÂN-NỮ

Kia luật hình, dầu cho đến phạt hành nát thân.
Thì em đây cũng cam phần. Bao nỗi để chị đây lao tù.
VẬY nay mới biết lỗi mình. Bởi học thói tư tình xấu hư
Cũng vì thiếp trước chẳng xét suy.
HỒ mình thì nói chi. Phần chị đã vô chốn tiếc ly.
Đêm ngày thân phụ lại còn sầu bi.
Nghỉ ra trăm chịu như cắc, Cảm hờn thẳm giả mang.
Ngoài mang lột quần tử trượng phu.
Trong lòng chất chứa tánh tình tiểu nhân.
Mình hay việc đã lỡ rồi,
Ăn năn đã muộn trọn đời khó nguì.

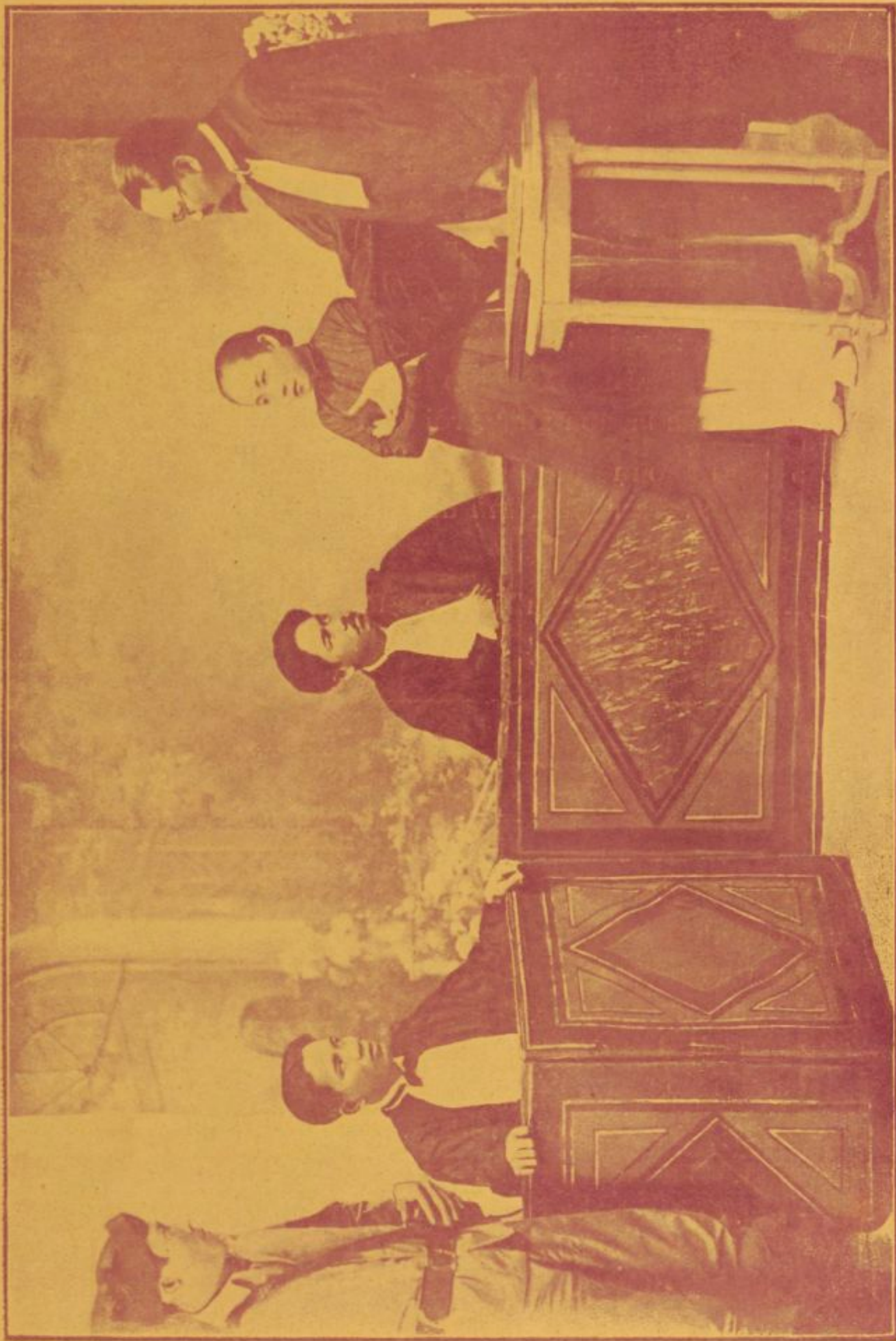
NÓI: Tôi nghĩ lại, câu nhữ tác ưng hườn nhữ thọ, chữ tự hành nghi tắc tự cung, hễ tội tôi làm thì tôi phải chịu, nỗi nào để chị hàm oan, vậy thôi tôi phải mau, lên lệnh cha tôi cứu thân chị khỏi nơi hình phạt.

LƯƠNG-Y NÓI: Từ đêm nọ cứu nàng Thu-Cúc, đến ngày nay nghe vụ sát nhơn, sao trát tòa dạy bắt Xuân-Lang, đều nghi hoặc chưa thông chơn cớ, mà tôi nghĩ lại, cũng nhờ trông đêm có việc, tôi mới rõ được người chị có tình cùng tôi, nay người đã làm họa như vậy, không lẽ mình điềm nhiên đi sao phải ?

Dầu người chẳng có tình chi với mình đây, mà nay đã lâm nguy, thì mình cũng đến thăm cho tường lẽ thị pài, vậy mới gọi là người xứng đáng cho chớ, buồn lại :

CA LƯU-THỦY-VẤN

Nàng đã lảngày nay, đã lâm vào cái vòng hiểm nguy.
Thân kia đã chịu tiếc ly, bị giam cầm đợi ngày tra vấn.
Dầu không có hơn thiệt tiếng chi.
Cũng với nhau sơ giao chúc tình.

TOÀ NỮ XUÂN-LANG, NHỜ CÓ THẤY KIẾN CẢI, TOÀ XÉT XUÂN-LANG VỎ TỘI, NỀN TOÀ THA BỔNG.

Lý nào ta nỡ làm thính, không toan thăm viếng sao nên.
Vây mau kíp đèn noi tụng đình.
Đuôi đầu nghe lại phân minh.
Coi án mạng trông khinh lễ nào.
Dầu không cứu đặng mặc dầu.
Cũng cho tạn mặt trông buổi này.
Gọi có lòng thương thăm cùng nhau.
Cuộc ở đời có trước có sau,
Như vậy mới nên trang anh hào.

T.-CÚC NÓI: Trời ôi, công đường thấy oai nghiêm mắt vía,
luật hình suy thưởng phạt kinh hồn, nếu chị tôi ra mà chịu
cái tội này chắc là, toà xử tử rồi còn chi mà nói, thiệt là :

Giận đưa hoan giảm bắt no lòng, thương thân chị
thương càng dức ruột (*lính dẫn chị đi ngan*) húy này chị
ôi, bớ chị (xiêu).

XUÂN-LANG NÓI: Trời ôi, em tôi sao vậy, lương-y ngài
ôi, xin dùm cứu cấp.

Mạng thứ chín

Toà xử Xuân-Lang.

TOÀ NÓI: Theo phúc bản của sổ tuần-thành và mật-
thám, Huỳnh-xuân-Lang phạm tội sát nhân, Đồ-ngọc-Hoà
người ở viên phượng, đêm 28 tháng này bị giết. Xuân-Lang,
nghe toà hỏi trước mặt toà vắng lệnh đưa tay mặc lên thẻ...
Phải cáo thiệt tánh danh niên kỷ, và khai rành hương-lý
thất gia, tên họ của mẹ cha, quã cư hay xuất giá.

XUÂN-LANG NÓI: Bẩm quan-toà tôi Huỳnh-xuân-Lang
danh tánh, 18 tuổi niên canh, con của Huỳnh-thiên-Thành,
và Lê-như-Tuyết, bởi chưa chốn mối mai trần tuyết, nên hỏi
còn ở vậy một mình, lời thiệt hơn tôi đã phân minh, cả sau
trước thật tình không dối.

TOÀ NÓI: Còn đây hãy nghe cho kỹ, toà cất vấn mi về
tội sát nhân. Đồ-ngọc-Hoà công-tử, đêm 28 tháng này, bị
đâm chết chẳng ai hay, vậy chờ người ni ai giết? có phải
cô hay không?

XUÂN-LANG NÓI: Bầm tôi giết.

TOÀ NÓI: Duyên cớ tại vì sao vậy?

XUÂN-LANG NÓI: Dạ cùi bầm quan toà số là :

CA TỨ-ĐẠI

Nguyên trước kia công-tử du nhân.
Gặp tôi trong lúc giữa đàng.
Hữu ý chàng cậy người mỗi mang.
Về sau tới tận gia đàng
Nơi cảnh vườn huê vào xóm bông.
Tôi cũng vào hái bông.
Bỗng ngộ nhau tình giao phải lòng.
Chàng hứa sau. Tương sành nghi thành hai họ,
Tôi tin thật như lời, Nên tôi mới hứa duyên,
Đâu dè chàng đem da đao diên.

TÒA HỎI: Cô khai rằng, trước với gã tình cờ gặp mặt,
sau cậy người tới tận gia môn, lúc vào vườn thưởng cảnh
xem bông. Lại gặp gã giao tình kết nghĩa, rồi chàng đem
da đao diên. Rồi vì sao mà giết gã?

XUÂN-LANG CA: Sau khi ước thệ với nhau,
Về đến nhà viết thư gởi đến.
Xin cùng chàng thiết như thương mến,
Khá sớm bày cầu hôn lễ sinh.
Cùng nhau, hiệp mặt bắt tay vợ chồng,
Hay đâu người nỡ đành lòng.
Gạt tôi mới trả lời rằng,
Có vợ nhà bất tiện thù hôn.
Lầm mưu hơi giận tròng hông,
Quyết tới nơi hỏi thông gốc ngọn.
Vi bởi cớ sao chàng, đành gạt gẫm gái quê.
Đâu dè chàng cố ý bắt nhờn.

TÒA NÓI: Mi lại khai rằng: Về nhà viết thư kia gởi đến,
báo cùng chàng lễ nọ đem sang, dè đâu chàng trả lời rằng,
có vợ nhà bất tiện thù hôn, rồi mi tức giận cho nên, quyết
tới chốn hỏi thông bốn mặt, rồi chàng cố ý bắt nhờn, là sao,
rồi sao mi giết gã?

XUÂN-LANG CA TIẾP: Trong khi tới tới gia môn,
Sắc trời đã huỳnh hôn thiết tối,

Giáp mặt chàng hỏi thăm mọi nỗi
Không trả lời cũng không tự hỏi.
Bất nhơn còn cường bức, lại dả say làm càng.
Niếu tay ôm cổ choàn mình !
Tôi e hết tiết hết tình.
Nấn nỉ chàng thấy vậy chàng làm bung,
Sợ rung thân thể đều rung.
Không dám la cũng không chạy dặng,
Sấn dao rọc giấy trên bàn.
Dùng nhát gã dặng thoát thân.
Đâu dè chàng đến đổi mạng vong.

TÒA NÓI : Mi khai rằng, vì giận nên đem tâm tối tới nơi
hạ hỏi. Chàng già say cường bức bất nhơn, khi ấy la cũng
không dặng, mà chạy cũng không dặng, tung thế sấn dao rọc
giấy tình dùng nó hăm dọa chàng, ngổ dặng thoát thân,
không dè đến sát nhơn tử mạng. Mi còn khai đều chi nữa
chăng ?

XUÂN-LANG NÓI : Bẩm quan tòa hết rồi

TÒA NÓI : Nếu vậy, theo khẩu cung Xuân-Lang bốn mặt,
cùng văn bằng chắc kết trước sau, vậy giữa đây, hỏi chư
công nghị định thế nào ? Cùng bốn chức luận bàn kết án.

CHƯƠNG-LÝ NÓI : Như cái án này đây, trước hết chiếu y
theo tờ giấy. Sau lại suy đồng với khẩu cung, thì rõ là :

Huỳnh-xuân-Lang là gái rất hung, giết công-tử ấy trai vô tội.

Còn những điều phạm luật cổ sát như sau đây :

Một là : quyết ý giết mới chờ khi đêm tối.

Hai là : quyết hành hung nên mời đến nhà người.

Ba là : tuổi thiếu niên yếu đuối thơ đào,

Cầm khi giải giết người chẳng gớm.

THẦY KIẾN NÓI : So khẩu cung theo trong tờ giấy, lời
nàng khai phải quấy chẳng sai, chứng chắc nàng tâm tánh
thấu ngay, đâu có lẽ nàng làm đều ác đức, còn đều thứ
nhứt, ông buộc rằng : Quyết ý giết chờ khi tâm tối, thì lời
buộc này theo lẽ rất sai, theo thể tình nam nữ xưa nay, hễ
trai gái thì hẹn hò khi đêm tối, chờ trai gái mà hẹn ban
ngày sao ? Thì đều đó chứng cho nàng không có lòng cổ sát.
Còn đều thứ hai, ông lại buộc rằng : Quyết hành hung nên

mới đến nhà người, theo lẽ thì càng sai lắm, tôi xin cãi, nàng dám tới nhà là bởi : Vì công-tử dụ nàng trai gái, nên viết thư gạt tới gia trung, vì dầu nàng cố ý hành hung, gan nào dám tới nhà thích sát. Vậy chớ gia thần bộ hạ của công-tử chết hết sao mà đến nỗi nàng là gái mà dám vào nhà giết chủ ? Ấy là hai điều chứng chắc cho nàng không có lòng cố sát như vậy.

Còn điều thứ ba, ông buộc rằng : Tuổi thiếu niên yếu đuối thơ đào, cầm khí giải giết người không gớm, thì vô lý trăm phần. Công-tử là trai, nàng là gái, công-tử thì mạnh dạng, nàng thì yếu đuối, nếu nàng cố sát thì làm sao mà giết, phải chi công-tử chết tại trên giường thì nói rằng nàng ám sát, cái này tại Sallon, thì rõ ràng, khi hai đảng trò chuyện, công-tử quyết bực tình, nàng cố ý chữa mình, nên thỉnh linh ngộ sát.

CHUỖNG-LÝ NÓI : Vì sao ông chắc là ngộ sát.

THẦY KIỆN NÓI : Là bởi nàng không đem khí giải theo mình.

CHUỖNG-LÝ HỎI : Vì sao ông chắc nàng không đem khí giải theo mình.

THẦY KIỆN NÓI : Bởi dấu đâm công tử bằng dao rọc giấy.

CHUỖNG-LÝ NÓI : Vì sao ông chắc đâm công-tử bằng dao rọc giấy ?

THẦY-KIỆN NÓI : Vì bởi theo tờ khán xét của sở tuần-thành thì : Tử thi chết nằm trên bàn viết, dao giấy kia đầy lấm máu người, khi hiềm nguy nàng muốn chữa mình, dùng dao ấy dọa người mà thoát nạn.

CHUỖNG-LÝ NÓI : Tôi hỏi ông, công-tử ấy cùng nàng trai gái, có cái chi làm cái cơ bằng, tôi hỏi ông sao dám chắc rằng, cái thư ấy là thư công-tử.

THẦY-KIỆN NÓI : Tôi dám chắc thư ấy là thư của công-tử là bởi : Xét sổ sách giấy tờ công-tử, cùng thư này tuồng chữ giống in. Chẳng phải chàng vậy chớ nào ai, vô đây viết giấy tờ cùng sổ sách

CHUỖNG-LÝ NÓI : Trước sau lời ông cãi, dầu phải quấy có toà. Một lời chót hỏi ra, nếu ông cãi đặng thì tôi xin chịu. Khi linh bắt thì liền ra chịu, sau lúc giết người sao lại chạy đi.

Có phải cổ sát người nên tin đào nguy, chừng linh bắt mới ra thọ tội.

THẦY-KIỆN NÓI : Nếu ông buộc đều đó, thì nàng lại ngộ sát rõ ràng hơn nữa. Do theo lời khai của nàng và ý luận của tôi thì, ý nàng tưởng cho chàng công-tử, sợ nàng đâm nên mới buồn ra, nàng mừng nên đâm đầu bôn tầu hồi gia, nào có biết anh ta đã chết, còn nói nàng chạy trốn thì tìm nơi kin đáo ẩn mình, có đầu trở lại gia-đình, chờ linh bắt ra trình chịu trời, vậy xin quan-toà hãy lượng xét cho nàng nhờ.

TOÀ NÓI: Bên, bố buộc nghe lời Chưởng-ly, phía cải bào rõ ý Trạng-sur. Vào trong toà nghiệm án thiệt hư, trở ra sẽ định bề tha giết. Phạm nhơn hãy nghe toà kết án, toà kết án tuy là công-tử chết về tay thiếu-nữ Xuân-Lang, song xét ra duyên cớ tại chàng. Trước cố ý gạt nàng tình-tự, khi đến chốn lại dùng nư rượu. Cường bức nàng vì vụ bướm ong, xét cho nàng đến đó tay không. Dao rọc giấy tạm dùng hăm dọa, khi công-tử bị thương mà ngã. Nàng chẳng hay rằng gả mạng vong, tưởng sợ mà buồn mới mừng lòng. Bên lập tức gia trung hồi bộ, khi linh đến nhà nàng bắt buộc. Hồi mới tưởng phạm tội giết người, ấy quả nàng không cố ý bắt nhơn. Ra chịu trời không có lòng chống-cự, đến toà hỏi đầu đầu phân xử. Tuy nhiên là sát tử mạng nhơn, xét kỹ không cố ý sát-nhơn. Xét kỹ cũng không lòng ngộ sát, trước chưởng-ly ba đều buộc gặc. Sau trạng-sur năm đoạn cải qua, theo luật hình thẩm nghĩ xét ra. Toà nhứt-định tha nàng vô tội.

(Nhà cửa quan Thượng-thơ.)

NÓI : Từ buổi ấu nhi bị tội, đến nay nghe tòa xử đại hình, thật lão đây vô hạng sâu tình, cũng vì bởi gia đình vô phước, thiệt là :

NGÂM : Bấy mười chưa dám khoe mình.

Vì con ngộ nghịch gia đình tiếng hư.

THU-CÚC NÓI : Dạ thưa cha, may biết bao nhiêu, chị con được tha rồi.

THƯỢNG-THƠ NÓI : É loài nghịch tử ta không nhìn tới, tôi chào lương-y, mời lương-y ngồi, loài nghịch tử, chớ về đây nữa, tòa đầu tha đây lão để tha, Xuân-Lang, cúi xuống cho mau, như mi là, đã sát nhơn hại tới ông cha, con thất tiết như lây gia tộc.

THU CÚC NGÂM: Từ đây duyên chi tình em,
Phận này vô phước mình này liêu toan.

MẪU TẮM TỬ

Loài nghịch nhi làm nhục tông môn,
Lão nay đánh chết chẳng dung,
Cả gan sanh thói bạo tàn.
Gai khêu mòn giết người không gớm.
Vì giòng giống của lão xưa nay. Chưa làm máu ai.

XUÂN-LANG CA : Cầu cha già dảm nợ con thừa.

THƯỢNG-THƠ CA : Chớ nhiều lời lão chẳng muốn nghe.

THU-CÚC CA : Dạ dạ trăm lại cha già,
Lòng thương rộng dung con thừa.

XAN VẤN

Sát tội sát nhưn kia, vốn thật con đây.
Chị con vì thương em chịu thề,
Con đành thọ hình, dầu tòa lượng thứ tha.
Thì cam tội cùng cha, xin tha chị con rày,
Được khỏi nơi phạt bình,

THƯỢNG-THƠ CA : Lang Xuân Lang con kíp dậy ngồi.
Mau mau Thu-Cúc cúi đầu,
Cho lão đây ra tay trị tội, thiệt là đồ nghịch nhi.
Tội của mi làm ra chẳng chịu.
Để cho chị thọ hình, Xuân-Lang thiệt phải con.
Như mi là tội báo bắt nhưn.
Ngoan hung bất hiếu thảo chỉ nhi. Lão trị tội cho rồi.
Mau mau phải ra khỏi nhà này, đuổi mi tới.
Núi rừng xin ăn. (Lão vô.)

XUÂN-LANG NÓI : Này quan lương-y, như ông với em
em tôi là, nếu ông đã thật tình thương nó, sao làm thỉnh
chẳng có một lời, thiệt hơn mà xin với cha tôi, bảo chữa nó
khỏi nơi hình phạt vậy

THU CÚC NÓI : Tình duyên ấy chị đừng nhắc nữa, duyên
nợ này em đã định rồi, lương-y dầu có dạ thương tôi, anh
cùng chị sánh đôi từ ấy.

NGÂM : Từ đây duyên chị tình em,
Phận này vô phước mình này liệu toàn.

Màng thứ mười

Chùa Phật, Thu-Cúc bận đồ ni cô, Lão, Xuân-Lang và Lương-y tới

TH.-THƠ NÓI: Này Thu-Cúc, vì sao mi thí phát, chẳng chờ có lệnh cha. Dầu bối rối việc nhà, thủng thủng mà liệu biện.

LƯƠNG-Y và XUÂN-LANG NÓI: Sao em làm bướng vậy em?

THU-CÚC NÓI: Thừa cha cùng chị, cúi lạy xin cha già thứ tội. Lượng biển trời thứ lỗi nhục nhi, vì con khờ một lúc ngu si, để cha phải muôn ngàn sầu thăm, vì vậy cho nên :

CA VỌNG-CỒ

Phần con cam thất hiếu, tiếc trịnh bởi chẳng trọn bề
Còn thêm sát nhọn nặn nề, Tội ác đã tràn trề.

Dầu cho có thương với tòa,

Thứ dung mà trời kia há dung.

Vậy nên nay con phải, nơi cửa thiềng tu niệm đèn xong

Cầu cho rồi tiêu ác nghiệp, xin cha già biển rộng trời cao

Từ bi mà thứ tha những điều, con trẻ đã lỗi lầm

XUÂN-LANG CA: Nay lòng em đã ăn năn,

Mà sửa mình xin cha hãy tình dung.

Từ đây cửa không gởi mình,

Tu niệm hầu đèn công đức sau.

THƯỢNG-THƠ CA: Nếu như vậy thôi thì,

Lão vui lòng một tiếng từ bi.

Mà dung thứ cho con rày, nơi cửa chùa từ đây tu thân

THU-CÚC NÓI: Trăm lạy cúi đèn ơn thân phụ, lượng
biển trời thứ lỗi nhục nhi, phận con đành cam phận từ bi,
thần chị chữa an nơi gia thất, nên nay con

CA HÀNH-VĂN

Lạy cha già, dầu cúi lạy cha già, cho trẻ phân qua

Vi quan tấn-sĩ, trước có tỏ ra,

Tấm lòng ước vọng.

Phận con nay đã, chẳng nên mà lỗi đạo sự thân

Nên cậy người thế mặt phụng thờ,

Đuôi đầu bày cạn,

Cúi lạy nhờ cha, cho chị con rày, từ này gởi phận

Cùng Lương-y sánh đôi phụng loan.

THƯỢNG-THƠ CA: Con phân mấy tiếng,cha cũng bằng lòng
Nhưng việc vợ chồng,
Phải lễ nghi cùng nhau cầu hôn,
Nồi gia đình lão đã hứa ngôn.
Vây lương-y phải,kịp kỳ,bạch lượng thành thân.

LƯƠNG-Y NÓI: Dạ tuy chưa trình sáu lễ, song ví thể
một nhà. Từ ngày nay làm lễ nhạc gia, về sau nguyện tình
xưng bán tử.

THƯỢNG-THƠ NÓI: Lão-phu miễn lễ. Tấn sĩ bình thân

BÌNH BÁN VĂN

Vây giả từ con ở an,
Nơi cửa thiềng tu niệm giải oan.

ANH CHỊ CA: Rày chị anh trở lại gia đàng.
Chúc cầu cho em am tự bình an.

THU-CÚC CA: Con xin cúi lạy đưa cha,
Chúc trăm năm tuổi già an lạc.
Cầu anh chị một nhà hiệp mặt
Cùng trọn đời vui nghĩa phụng loan,

THƯỢNG-THƠ CA: Biết ăn năn con tới phát đàng,
Như vậy lòng cha cũngặng hân hoan.

LƯƠNG-Y, XUÂN-LANG CA: Hôm nay gia đạo đã an,
Vây em khá lui lại am trung,

THƯỢNG-THƠ CA: Mà lo bốn phận tu hành,
Cho hay phụ tử chi tình
Những cuộc đời mây trời xây đổi,
Đã đành phải sao chịu vậy đó thôi.
Trời định cho hay trời định,
Tuy buổi đầu nhiều đều hoạn nạn.
Mà rốt sau một ngõ vầy vui,
Nay cha con anh chị hiệp lời,
Kính chúc cho khân giã mọi người,
Thấy đều nhân cư hưởng cuộc văn minh

Vàng

Cuốn tường Cải-lương rất hay, là cuốn « GIÁ-TRỊ CỦA DANH-DỰ », của gánh hát Trần-Đất đã diễn, nay đem ra in ít ngày nữa sẽ có bán.

AUTO ÉCOLE

CHU - VAN - HAI

Trường dạy cầm tay bánh xe
hơi và sửa xe hơi.

Bồn trường có cô Nguyễn-
thị-Hường có bằng-cấp để dạy
các bà, các cô cầm tay bánh
xe mau biết.

Giá tính rẻ hơn các nơi
khác. Ai muốn hỏi thăm chi
về điệu-nghe xe hơi chúng tôi
sẵn lòng bày vẽ; xin cứ đến
hỏi thăm chớ ngại chi hết.

Trước cửa Chợ mới Saigon
sau gare « **Cuniac** » số nhà 51
đường Colonel Grimaud

Mới in rồi

BẢN-ĐƠN KÌM "Kim-thời"

Để đờn-hòa theo điệu Bài-ca Vọng-Cồ Bạc-liêu và theo các điệu bài-ca mới, rất là dễ học. Vì Tác-giã đã dày công sắp-đặt dễ cho dễ mà tập-đờn theo cách mới bây-giờ.

Có mua xin này cho được tác-giã Huỳnh-Hà thì mới khỏi lăm với mấy cuốn khác.

Tiểu-Thuyết

Dưới-bóng Trăng-khuya là một bộ Tiểu-thuyết rất hay của M. Việt-Ái, sẽ đem ra xuất-bản nay mai.

Tiểu-thuyết mới xuất bản và Thơ mới rất hay

cuốn giá mỗi cuốn			Thơ gả vợ cho bạn	giá 0\$30
Lỗi bước phong tình	4	0\$40	— Bạc quang	0.30
Nghĩa đen tình đỏ	2	0.30	— Phán-lê-Huê phá hồng thủy trần	0.35
Sắc độc hại anh hùng	2	0.30	— Tiết-đinh-San cầu Phán-lê-Huê	0.35
Hai cô Tuyết Sắc	1	0.30	— Tống-tửu-đơn-hùng-Tin	0.35
Tron đạo chung tình	1	0.30	— Băng-quí-Phi	0.35
Vì tình bạc nghĩa	1	0.30	— Vợ Ngũ-vân-Thiệu bị tên	0.35
Lận đận vì tình	1	0.30	— Trụ-vương mẹ Đắc-kỹ	0.35
Cuộc đấu xảo Paris	1	0.30	— Huấn-nam Huấn-nữ	0.35
Vì tiền quên nghĩa	2	0.35		
Ông Tơ các cô	2	0.35		
Lỗi niềm Chồng vợ	1	0.35		

Sách học

Phong hóa lễ nghi	giá 0\$50
Sách dạy nói chữ Annam	0.50
Tôi học nói chữ Annam	0.50
Ấu học tam nguyên 1 a 4	2.00
Minh-Tâm (trọn bộ hai cuốn)	2.00
Tam Tự kinh	0.50
Tam thiên Tự	1.00
Ngũ thiên Tự	1.00
Văn Quốc-ngữ	0.12
Sách Pau-thê ngũ luân	

Tuồng hát bộ

Tuồng Phán lê Huê	giá 0\$35
— Tiết đình San	0.35
— Đơn hùng Tin	0.35
— Vợ Ngũ Thiệu	0.35
— Từ linh	0.50
— San hậu	0.50
— Trần trá hôn	0.50
— Nhạc Phi	0.40
— Lục văn Long	0.35
— Tam Quốc	0.50

Mấy thứ kể trên đây : Các hàng sách đều có bán.

Mua ở nơi Phạm đình Khương 418, Bđ Armand-Rousseau — Cholon